

WRS.510.35.2020.MD

Warszawa, 25 marca 2020 r.

Pani Ewa Dawidziuk
Dyrektor Zespołu do Spraw Wykonywania Kar
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00- 090 Warszawa

Szanowna Pani Dyrektor,

z upoważnienia Pani Marzenny Habib p.o. Dyrektora Ośrodka Rozwoju Edukacji przesyłam odpowiedź na pismo nr IX.550.2.2020.KKo z dnia 23.03.2020 i informuję, że na poziomie instytucjonalnym, procedury związane z kierowaniem nieletnich do młodzieżowych ośrodków wychowawczych nie uległy zmianie. Zgodnie z *Przepisami z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*, Ośrodek Rozwoju Edukacji nie wstrzymał i nie zawiesił realizacji postanowień sądów rodzinnych o zastosowaniu środka wychowawczego w postaci umieszczenia w MOW i nadal wydaje wskazania. Sposób pełnienia obowiązków zmienił, jednak formę na pracę zdalną. W sytuacji podejrzenia wystąpienia wśród wychowanków lub wychowawców w danej placówce zagrożenia epidemiologicznego SARS-CoV-2, ORE wstrzymuje wydawanie wskazań do momentu wyjaśnienia.

Wyzwania przed jakimi stanął Ośrodek Rozwoju Edukacji realizując zadania wynikające z *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (Dz. U. z 2011 r. Nr 296, poz. 1755)* w kontekście pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 są następujące:

- Problem z zawarciem we wniosku o wskazanie wywiadu środowiskowego (dokumentu wymaganego *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (Dz. U. z 2011 r. Nr 296, poz. 1755)*-sądy rejonowe ograniczyły zlecenie ich przeprowadzania;
- Utrudniony proces informowania za pośrednictwem Poczty Polskiej sądów rejonowych o wydanych wskazaniach – Wydział Resocjalizacji i Socjoterapii realizuje częściowo pracę poza siedzibą ORE (praca zdalna);
- Utrudniony kontakt z użytkownikami teleinformatycznego systemu kierowania (JST i MOW) w związku z przebywaniem na zasiłku opiekuńczym lub pracą zdalną;

Poniżej kwestie zgłaszane przez Dyrektorów i pracowników MOW do Wydziału Resocjalizacji i Socjoterapii ORE:

- Obawa przed zarażeniem koronawirusem SARS-CoV-2 przebywających w MOW wychowanków i pracującej kadry przez nieletnich nowo przybyłych i wracających z ucieczek. Dyrektorzy wskazują na brak uregulowań prawnych dotyczących obowiązkowego badania na obecność koronawirusa SARS-CoV-2 wśród wychowanków docierających do placówki;
- Problemy kadrowe – niewystarczająca liczba nauczycieli i specjalistów gotowych do pracy. Część Dyrektorów sygnalizuje, że w miarę trwania pandemii coraz więcej pracowników przechodzi na zasiłki i zwolnienia oraz przebywa na kwarantannie;
- Zwiększenie kosztów funkcjonowania placówek.
Zastosowanie izolacji i poddanie kwarantannie wychowanków po przyjęciu do placówki powoduje zwiększenie kosztów dla organów prowadzących między innymi: koszty dodatkowej, nieplanowanej wcześniej, 24-godzinnej opieki wychowawczej.
- Problem związany z transportem wychowanków zatrzymanych na Policynnej Izbie Dziecka. Zatrzymanie przez policję nieletniego będącego na ucieczce wymusza konieczność odbioru go z Policynnej Izby Dziecka przez kadrę MOW. Placówki nie dysponują samochodami umożliwiającymi bezpieczne przetransportowanie wychowanka w izolacji od kierowcy i wychowawcy – może nastąpić zarażenie i „przeniesienie wirusa do Ośrodka”;
- Brak wystarczającej liczby izolatek dla nowo przyjmowanych nieletnich lub wychowanków powracających z ucieczek;
- Psychiczna kondycja wychowanków i wychowanek.
Dyrektorzy zwracają uwagę, że sytuacja w której znajdują się młodzieżowe ośrodki wychowawcze jest bardzo trudna dla ich wychowanków, którzy często doświadczają zaburzeń zdrowia psychicznego i nie radzą sobie z emocjami. Obecna sytuacja wywołuje konflikty, akty agresji, autoagresji, dewastacji i buntów a frustracja narasta. W opinii Dyrektorów MOW specjalistyczne leczenie psychiatryczne w obecnej sytuacji jest bardzo utrudnione przy jednocześnie niewystarczającej liczbie kadry pedagogicznej w placówkach, która mogłaby świadczyć pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
- Z rozmowy z częścią Dyrektorów wynika, że są w posiadaniu niewystarczającej liczby sanitarnych środków ochronnych oraz dezynfekcyjnych.
Problemem jest zakup środków ochrony osobistej m.in. maseczek, płynów antybakteryjnych, rękawiczek, które są niezbędne podczas kwarantanny oraz stałego kontaktu z nieletnim, który potencjalnie może być zakażony;
- Część z Dyrektorów obawia się problemów związanych z zaopatrzeniem, a także wzrostem cen żywności, środków czystości i leków;
- Problem z ewentualnym urlopowaniem wychowanków na święta.

Dyrektorzy MOW obawiają się sytuacji powrotu nieletnich do placówek, kiedy to nieletni, zgodnie z zaleceniami, będą musieli być poddani 2-tygodniowej izolacji/kwarantannie. Z kolei, brak możliwości wyjechania na Święta Wielkanocne może powodować ogromną frustrację, bunty i zwiększoną liczbę ucieczek.

Z wyrazami szacunku

KIEROWNIK
Wydziału Resocjalizacji i Socjoterapii
M. Depta
Maria Depta